

Yayınlayan: Analiz Masa Direktörlüğü	Metodoloji: OSINT & Risk Analizi	Tarih: 10 Ağustos 2026	Doküman No: ZSAM-2026- W31
--	--	----------------------------------	--------------------------------------

HAFTALIK JEOPOLİTİK VE GÜVENLİK RAPORU

Odak Bölgeler: Kızıldeniz / Afrika Boynuzu, Türkistan (Orta Asya), Küresel Lojistik Koridorları

EXECUTIVE SUMMARY (ÖZET)

2026'nın ikinci yarısına girerken küresel güç rekabeti, konvansiyonel kara sınırlarından kritik deniz koridorlarına ve transit enerji hatlarına kaymış durumdadır. Kızıldeniz-Bab el-Mandeb eksenindeki çok aktörlü tırmanış ile Orta Asya'daki lojistik koridorların emniyeti, sadece bölgesel dinamikleri değil küresel tedarik zincirlerini ve makroekonomik dengeleri doğrudan etkilemektedir. Bu rapor; sahadaki açık kaynak istihbarat verilerini, askeri konuşlanmaları ve devlet dışı aktörlerin asimetrik hamlelerini süzerek önümüzdeki döneme dair stratejik risk parametrelerini sunmaktadır.

1. KIZILDENİZ VE AFRIKA BOYNUZU: YENİ GÜÇ DENGELERİ VE ASKERİLEŞME

Doğu Afrika ve Kızıldeniz havzası, tarihinin en yoğun çok aktörlü askeri ve diplomatik rekabet dönemlerinden birini yaşamaktadır.

- Somali - Somaliland - İsrail Ekseni ve Bölgesel Pakt Arayışları:** Somaliland'ın özerk yapısını kaldırarak kullanarak uluslararası alanda meşruiyet edinme çabaları, Etiyopya ve İsrail'in Kızıldeniz ile Bab el-Mandeb Boğazı çevresinde stratejik lojistik hatlar kurma stratejisiyle kesişmektedir. Bu durum, Aden Körfezi çıkışındaki deniz güvenliği mimarisini kırılgan hale getirmekte ve Doğu Afrika sahasında yeni bloklaşmaları tetiklemektedir.
- Türkiye & Katar Operasyonel Derinliği:** Ankara'nın Mogadişu yönetimiyle imzaladığı kapsamlı savunma ve ekonomik iş birliği anlaşmaları, deniz güvenliği, hidrokarbon arama faaliyetleri ve stratejik altyapı projeleriyle sahada karşılık bulmaktadır. Türkiye'nin Kızıldeniz ve Hint Okyanusu giriş kapısında üstlendiği kilit dengeleyici rol, küresel aktörler ve bölgesel rakipler tarafından yakından izlenmektedir.
- Asimetrik Tehditler ve Güvenlik Riski:** Bölgede yoğunlaşan vekalet savaşları ve insansız deniz araçları (İDA) ile desteklenen asimetrik saldırılar, ticari gemilerin navlun maliyetlerini ve sigorta primlerini artırmaya devam etmektedir.

2. TÜRKİSTAN & ORTA ASYA: HAZAR GEÇİŞLİ KORİDORLAR VE GÜVENLİK DİNAMİKLERİ

Orta Asya coğrafyası, Doğu-Batı ticaretinin ana arteri haline gelen ve "Orta Koridor" (Trans-Hazar Ticaret Rotası) olarak adlandırılan hattın emniyeti açısından kritik bir eşikten geçmektedir.

- **Çin-Rusya Denge Arayışı:** Çin'in "Kuşak ve Yol" girişiminin Orta Asya bacağını ekonomik regülasyonlar ve altyapı yatırımlarıyla tahkim etme isteği, Rusya'nın bölgedeki geleneksel güvenlik şemsiyesiyle hassas bir dengede yürütülmektedir.
- **Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Entegrasyonu:** Türkistan cumhuriyetlerinin kendi aralarında geliştirdikleri savunma sanayii iş birliği, ortak sınır güvenliği protokolleri ve askeri tatbikatlar, bölgenin dış şoklara ve hibrit tehditlere karşı direncini artırmaktadır. Enerji nakil hatlarının fiziki emniyeti bu entegrasyonun merkezinde yer almaktadır.
- **Stratejik Öngörü:** Hazar Denizi yetki alanlarının emniyeti ve demiryolu hatlarına yönelik olası siber/fiziksel sabotaj riskleri, 2026'nın son çeyreğinde masadaki ana gündem maddesi olacaktır.

3. KÜRESEL LOJİSTİK VE RİSK ANALİZİ (C-LEVEL DANIŞMANLIK NOTU)

Jeopolitik gerilimlerin doğrudan ticari akışları, kurumsal risk yönetimini ve uluslararası hukuku etkilediği bir döneme girilmiştir.

- **Süveyş Hattı ve Tedarik Zinciri Baskısı:** Kızıldeniz'deki güvenlik açıkları nedeniyle rotalarını Ümit Burnu'na çeviren büyük denizcilik şirketleri, teslimat sürelerini ortalama 10-14 gün uzatırken, konteyner başına düşen maliyetleri ve karbon emisyon yükümlülüklerini tırmandırmaktadır.
- **Mücbir Sebep (Force Majeure) Klozları:** Küresel pazarlarda operasyon yürüten ve lojistik hatları riskli bölgelerden geçen firmaların, tedarik sözleşmelerine spesifik "Jeopolitik Risk / Güvenlik Krizi / Mücbir Sebep" klozlarını hukuki bir standart olarak eklemeleri ve lojistik rotalarını proaktif olarak çeşitlendirmeleri kritik önem taşımaktadır.

STRATEJİK ÖNGÖRÜLER (PROJECTIONS)

1. Kısa Vadeli Perspektif: Kızıldeniz ve Aden Körfezi hattında devlet dışı aktörlerin dron ve İDA kullanım kapasitelerinin artması sebebiyle, bölgedeki uluslararası deniz devriye misyonlarının görev konseptleri genişletilecek ve asimetrik savunma sistemlerine yatırımlar artacaktır.

2. Orta Vadeli Perspektif: Etiyopya'nın denize erişim stratejisi karşısında, Somali Federal Hükümeti'nin Türkiye ve Katar ile olan savunma ve güvenlik ilişkilerini daha da askerileştirmesi ve sahada kalıcı ortak üs yapılarının tahkim edilmesi zorunlu bir projeksiyon olarak öne çıkmaktadır.

3. Kurumsal Strateji Tavsiyesi: Küçük, orta ve büyük ölçekli ticari işletmelerin (KOBİ ve Holdingler), tedarik zincirlerinde tek bir rotaya bağımlılığı azaltarak alternatif hava ve kara koridorlarını (Orta Koridor entegrasyonları dahil) operasyonel bütçelerine dahil etmeleri gerekmektedir.

ZİRVEM SAM - Analiz Masa Direktörlüğü

Raporlarımız açık kaynak istihbaratı (OSINT) ve jeopolitik risk metodolojisi ile bizzat analiz edilerek hazırlanmaktadır.